

KUTSESTANDARD

Juuksur, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Juuksur, tase 4	4

Võimalikud osakutsed ja nimetused kutsetunnistusel	
Osakutse nimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Barber, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus Juuksuri töö eesmärgiks on kliendile juuksuriteenuste osutamine, arvestades tema soove, vajadusi ja võimalusi. Juuksuri tööülesanneteks on peanaha ja juuste professionaalne hooldamine ja töötlemine, juuste lõikamine, värvimine ja blondeerimine, soengute ja püsilokkide tegemine ning vuntside ja habeme lõikamine. Juuksur on kursis moetrendidega, nõustab klienti teenuste ja toodete valikul ning soovib kliendile peanaha- ja juuksehooldusvahendeid. Juuksuril peavad olema tõendatud teadmised ja oskused, mis hõlmavad juuste ja peanaha anatoomiat ning talitlust; töövahendite ja instrumentide riskipõhist puhastamist, desinfitseerimist ja steriliseerimist; isikukaitsevahendite kasutamist ning teenuse osutamiseks kasutatavate tervisele ohtlikult mõjuda võivate kemikaalide (sh biotsiidide) ohutut käsitlemist. Juuksur töötab iseseisvalt ja kollektiivis ning vastutab oma tehtud töö lõpptulemuse eest. Klientide teenindamine eeldab suhtlemisvalmidust, sõbralikkust ning võimet tulla toime erinevate klientidega. Valdavalt töötab juuksur seistes ja sundasendis. Juuksuritöös kasutatavad ained võivad põhjustada allergiat. Tööaeg on paindlik, vajadusel töötatakse nädalavahetustel, riiklikel pühadel ja erinevates töökeskkondades. Juuksuri töövahenditeks on lõikuskäärid ja -nuga, lokirullid, kammid ja harjad, elektrilised töövahendid, erinevateks töötlusteks vajaminevad abi- ja isikukaitsevahendid. Lisaks juuksurile on ka meisterjuuksur, tase 5 kutse.
A.2 Tööosad A.2.1. Juuste ja peanaha pesemine ning hooldamine A.2.2. Juuste lõikamine A.2.3. Habemele ja vuntsidele kuju ning vormi lõikamine A.2.4. Juuste püsilokkimine A.2.5. Juuste värvimine A.2.6. Soengu kujundamine A.2.7. Klienditeenindus
Valitavad tööosad A.2.8 Barber tehnikad juuste lõikamisel A.2.9 Barberi tehnikad habeme ja vuntside ajamisel ning kujundamisel

A.3 Kutsealane ettevalmistus

4. taseme juuksuriks saab õppida kutseõppes, erialastel kursustel või töökohal meistri juhendamisel.

A.4 Enamlevinud ametinimetused

Juuksur, naistejuuksur, meestejuuksur, barber

A.6 Tulevikuoskused

Uute tehnikate kasutuselevõtmine; personaalse brändi loomine; digioskused ja tehisintellekti kasutamine; oskus kasutada materjale, mis on keskkonnasõbralikud, nt ümbertöödeldud, taaskasutatud, kemikaalide sisaldus on normide piires (nt biotsiidi sisaldus) jms.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Juuksur, tase 4 kutse koosneb üldoskustest, kohustuslikest, valitavatest kompetentsidest ja kutset läbivast kompetentsist. Kutse taotlemisel on nõutud üldoskuste (B.2) ning kohustuslike kompetentside B.3.1–B.3.7 ja läbiva kompetentsi B.3.10 tõendamine. Lisaks on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.3.8–B.3.9. Osakutse barber, tase 4 taotlemisel on nõutud üldoskuste (B.2), kompetentside B.3.1, B.3.2, B.3.3, B.3.5, B.3.7, B.3.10 ning valitavate kompetentside B.3.8 ja B.3.9 tõendamine.

Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele

Nõuded kutse taotlemisel

Töömaailma taotlejale

1. Läbitud kutsestandardi nõuetele vastav juuksuri koolitus või väljaõpe töökohal
2. Vähemalt 400 tundi praktilist tööd ettevõttes

Osakutse barber, tase 4

1. Läbitud kutsestandardi nõuetele vastav barberi koolitus või väljaõpe töökohal
2. Vähemalt 400 tundi praktilist tööd ettevõttes

Kutseõppe lõpetajale

Läbitud täies mahus vastava eriala tasemeõppe õppekava ja omandatud õppekavas kirjeldatud kvalifikatsioonile vastavad õpiväljundid

Nõuded kutse taastõendamisel

Juuksur, tase 4 ja osakutse barber, tase 4

1. Juuksur, tase 4 kehtiv või kõige rohkem 2 aastat tagasi kehtivuse kaotanud kutse
2. Vähemalt 5-aastane erialane tööstaaž
3. Läbitud erialased täienduskoolitused

Kutse andmise korraldus, sealhulgas kutset taotleva või taastõendava isiku esitatavad dokumendid ning kutse taotleja või taastõendaja kutsealase kompetentsuse hindamise viis ja vormid, on reguleeritud juuksuri kutsete kutse andmise korras.

B.2 Juuksur, tase 4 üldoskused

Enesejuhtimisoskused

1. Juhindub oma töös ja kutsealases tegevuses üldtunnustatud ja klienditeeninduse eetikanõuetest, heast tavast ja töökultuurist.
2. Järgib oma töös isikuandmete kaitse üldmäärust (GDPR) ja isikuandmete kaitse seadust.
3. Säilitab keerukates olukordades tegutsedes efektiivsuse, emotsionaalse ja vaimse tasakaalu ega kaota enesekontrolli.
4. Rakendab hügieeni ja puhtuse põhimõtteid, et säilitada tervislik keskkond ja ennetada nakkushaiguste levikut (käte ja pindade pesu, desinfitseerimine, ruumide tuulutamine jmt).

5. Kasutab oma tegevuses enda ja teiste tervist säästvaid tööviise, isikukaitsevahendeid (sh kindaid, maski/ respiraatorit, sobivat riietust) ning järgib ohutustehnikanõudeid.
 6. Kasutab töötades mugavaid ja kohandatud kehaasendeid, töövahendeid ja -võtteid. Arvestab sundasendi mõju endale.
 7. Käitub energiat ja loodusressursse säästvalt ning jäätmeid vähendavalt.
 8. Järgib jäätmeseaduse nõudeid lähtudes tööprotsessidest.
 9. Hindab tööle kuluvat aega, planeerib ja korraldab sellest lähtuvalt oma tegevust ning peab kinni kokkulepitud tööplaanist ja tähtaegadest.
- Lävimisoskused
10. Teeb eesmärgi saavutamiseks või ülesande lahendamiseks tõhusat koostööd, täites oma rolli meeskonnas ning käitudes usaldusväärselt ja koostööd soodustavalt.
 11. Küsib kolleegilt ja kliendilt tagasisidet teenuse kohta, et täiendada teadmisi, lihvida oskusi, parendada teenust vm.
 12. Kasutab oma valdkonnas vajalikke kokkulepitud oskuskeele mõisteid ja termineid eesti ja inglise keeles.
 13. Kasutab eesti keelt tasemel B1 (lisa 1 – keelte oskustasemete kirjeldused).
 14. Kasutab arvutit infotööluse ja kommunikatsiooni jaoks iseseisva kasutaja tasemel ning sisuloome, ohutuse ja probleemilahenduse jaoks algtasemel (lisa 2– digipädevuste enesehindamisskaala).

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.3.1 Juuste ja peanaha pesemine ja hooldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Hindab kliendi juuste ja peanaha tervislikku seisundit; valib pesemiseks sobivad tooted lähtuvalt teenuse iseloomust ning kliendi juuste ja peanaha seisundist (kuiv, rasune, tundlik peanahk; kõõm). 2. Valmistab ette kliendi ja töökoha juuste ja peanaha pesemiseks, pannes valmis tööks vajaminevad vahendid, kaitstes kliendi riideid pesemise jooksul, tagades kliendile mugava asendi. 3. Peseb peanahka ja juukseid, kasutades masseerivaid pesemisliigutusi, kogu juuksekasvu ala ulatuses. 4. Hooldab juukseid ja peanahka, kasutades hooldustooteid, lähtudes kliendi juuste ja peanaha seisundist ning eelnevast ja järgnevast tööstusest ning kliendi lõpptulemuse soovist. 5. Soovitab kliendile tooteid koduseks juukse- ja peanaha hoolduseks.	
B.3.2 Juuste lõikamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Selgitab konsultatsiooni käigus välja kliendi soovid, vajadused, võimalused ja isikupära; koostab juukselõikuse skeemi, lähtudes juukselõikuse neljast põhivormist (massiivne, ühtlane järgulisus, kasvav järgulisus ja gradueeritud), pea anatoomilistest jaotustest ning juuste kasvualast ja -suunast. 2. Annab soovitusi kliendi näo- ja peakujust ning juukse struktuurist lähtuvalt. 3. Valib sobivad töövahendid juukselõikuseks: käärid, fileerkäärid, lõikusnuga, juukselõikusmasinad. 4. Valib sobiva lõikusstiili: tõmp-, punkt- ja tekstureeriv lõikus nii märgadele kui kuivadele juustele. 5. Lõikab vastavalt skeemile kombineerides erinevaid põhivorme, arvestades kliendi näo ja pea kuju, juuste pikkust, tekstuuri ja kasvusuunda ning kasutades nelja põhivormi ja lõikusele vastavaid töövahendeid ja võtteid. 6. Lõikab meeste ja naiste juukseid, arvestades näokuju ja soengute vahelist seost, erinevate juuksetüüpide olemust ja juuste etnilisi liigitusi, kasvu iseärasusi ja mustreid, geomeetrilist olemust (kolmnurk, ruut, ring) ja lõikustehnikaid (joon, gradueering ja kihid). 7. Lõikab soengusse paigaldatud lisajuukseid/juuksepikeidusi, kasutades lõikusnuga ja muid pikendustele sobivaid lõikustehnikaid (punkt-lõikus, tekstureeriv lõikus).	
B.3.3 Habemele ja vuntsidele kuju ja vormi lõikamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Selgitab konsultatsiooni käigus välja kliendi soovid, vajadused, võimalused ja isikupära, lähtudes pea anatoomilistest jaotustest ning näokarvade kasvualast ja -suunast. 2. Annab soovitusi kliendi näo- ja peakujust ning juukse struktuurist lähtuvalt.	

3. Valib sobivad töövahendid habemele ja vuntsidele kuju ja vormi lõikuseks: käärid, lõikusmasinad; lõikab nii kääride kui lõikusmasinaga (sh trimmerid, shaverid) vuntse, habemeid ning piirab kulme ja kõrvakarvu.
4. Peseb ja hooldab habet vastavalt kliendi näonaha seisundile; viimistleb habeme, kasutades vastavaid hooldus- ja viimistlustooteid.
5. Soovitab kliendile tooteid koduseks habeme ja vuntside hoolduseks.

B.3.4 Juuste püsilokkimine	EKR tase 4
-----------------------------------	-------------------

- Tegevusnäitajad
1. Analüüsib kliendi juukseid enne töö alustamist, lähtudes juuste struktuurist, tekstuurist ja eelnenud keemilistest tötlustest ning otsustab edasise tegevuse.
 2. Valib ja kasutab sobivaid eelhooldustooteid, lähtudes enda koostatud analüüsist.
 3. Valib sobiva suurusega lokirullid ja kasutab erinevaid rullide keeramise tehnikaid, arvestades soovitud lõpptulemust.
 4. Valib püsiloki vedeliku ja kinnitaja vastavalt juukse struktuurile ja eelnevatele tötlustele, arvestades juukse struktuuris toimuvaid protsesse.
 5. Teeb püsiloki, kasutades lokivedelikku ja kinnitusainet vastavalt kasutusjuhendile.
 6. Teeb järelhooldust, arvestades juukse struktuuri ja seisundit.
 7. Soovitab koduseks hoolduseks juuksehooldustooteid ja viimistlusvahendeid.

Teadmised
Juuste püsilokkimise põhitõed ja tehnikad; kasutatavate toodete ja kemikaalide omadused, kasutusjuhendid (võimalused ja ohud); kemikaalide omavaheline mõju; kemikaalide mõju juustele ja kehale

B.3.5 Juuste värvimine	EKR tase 4
-------------------------------	-------------------

- Tegevusnäitajad
1. Selgitab konsultatsiooni käigus välja kliendi soovid, eelnevate keemiliste tötluste mõju ja juuste tervisliku seisundi. Tuvastab juukse seisundi, kus värvimine, värvi eemaldamine ning helestamine ei ole võimalik.
 2. Viib läbi eelneva konsultatsiooni 48 tundi enne värviprotseduuri, mille käigus teostab allergiatesti ja katsetab toodet nahal.
 3. Kasutab värvireseptide koostamisel värviringi põhimõtteid: primaarsed, sekundaarsed, tertsiaalsed värvid ja kuidas need toimivad vastakuti, kõrvuti (Wilhelm Ostwaldi värviring, Johannes Itteni värviteooria).
 4. Koostab värvi pealekandmise skeemi ja värvireseptid, lähtudes kliendi soovist, toodete kasutusjuhendist, vältides riskitegureid toodete kasutamisel ning arvestades juuste ja peanaha tervist.
 5. Rakendab meeste ja naiste värviteenuste puhul rakendatavaid valikuid ja erisusi.
 6. Kasutab erinevaid värvitehnikaid: salgud (laiad, peened), tupeerimistehnika, hajutamistehnika (sh balayage tehnika), airtouch tehnika, ombré, root shadow, rootmelt, roottap.
 7. Valmistab värvimise segu, järgides kasutusjuhendit ning arvestades juuste tumedusastet, loomulikku pigmenti, juukse struktuuri omadusi, eelnevaid ja järgnevaid tötlusi.
 8. Kannab värvisegu juustele soovitud tulemuse saamiseks vastavalt oma koostatud värvi pealekandmise skeemile.
 9. Rakendab erinevaid tehnikaid värvi eemaldamiseks ja värvi korrigeerimiseks, võttes arvesse juuksetüüpi ja seisukorda.
 10. Loputab ja peseb värvisegu juustest, kasutades sobivat šampooni vastavalt juukse struktuurile ja järgnevale tötlusele; neutraliseerib juuksed; soovitatav kliendile sobivaid hooldustooteid ja viimistlusvahendeid.

Teadmised
Naturaalse ja kunstjuukse erinevus

B.3.6 Soengu kujundamine	EKR tase 4
---------------------------------	-------------------

- Tegevusnäitajad
1. Nõustab klienti soengu valimisel (vorm, kuju, proportsioon, sündmus), arvestades kliendi visuaalsete eripäradega.
 2. Teeb soenguplaani (föönisoeng, rullisoeng, ülespandud soeng jm), lähtudes soovitud lõpptulemusest ja kliendi soovist.
 3. Kasutab fööne, sirgendajaid ja lokitange juukseid säästval moel.
 4. Teeb rullisoenguid keerates rulle vastavalt skeemile, juuste lõikusele, pikkusele ja näo kujule ning kliendi soovile; kujundab rullisoengu, kasutades erinevaid töövahendeid ja viimistlustooteid.
 5. Teeb föönisoenguid vastavalt lõikusele, kasutades erinevaid tehnikaid, töövahendeid ja viimistlustooteid; tõstab soengupõhja vastavalt lõikusele, andes soengule kohevuse ja püsivuse; töötleb juukseotsi, andes neile lokilisuse või sileduse, kasutades sobivaid töövahendeid.

6. Teeb ülespandud soenguid, kasutades sobivaid töövahendeid, viimistlustooteid ja -tehnikaid ning juustest kaunistusi. 7. Teeb erinevatele ajastutele (muistne Rooma, Egiptus ja Kreeka, keskaeg, renessanss, barokk, rokokoo, 19.-21. sajandid) iseloomulikke soenguid, kasutades sobivaid tehnikaid ja töövahendeid ning juustest kaunistusi.	
B.3.7 Klienditeenindus	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Hoiab kliendi ooteala puhtust, tagab kliendile mugava ooteaja; loob positiivse esmamulje ja juhatab kliendi klienditooli. 2. Kasutab puhastatud ja desinfitseeritud töövahendeid. 3. Teostab põhjaliku konsultatsiooni selgitades välja kliendi soovi; nõustab klienti teenuse valikul, lähtudes juuste ja peanaha seisundist ja kliendi soovist; selgitab kliendile võimalikke teenusega kaasnevaid juuste ja peanaha seisundit mõjutavaid ohutegureid. 4. Tutvustab klientidele ilusalongi teenuseid ja nende hindu, vastab telefonile ning broneerib aegu, lähtudes teenuse ajakulust ja töögraafikust; vajadusel teavitab klienti broneeringu muutustest. 5. Tutvustab ja soovitab juuksehooldus- ja viimistlustooteid koduseks kasutamiseks ja teeb kaasamüüki. 6. Lõpetab teenindussuhtluse korrektselt, küsib tagasisidet ja võimalusel lepib kokku järgmise külastuse aja. 7. Teenindab kliente võrdselt, sõltumata nende soost, kultuurilisest, religioosest ja rahvuslikust taustast. 8. On teenindusvalmis, loob positiivse kliendikontakti, abistab klienti ja tuleb professionaalselt toime ka problemaatiliste klientidega, järgides head klienditeeninduse tava. 9. Haldab kanaleid, mille kaudu klientidega suheldakse (nt e-post, sotsiaalmeedia), ning tagab, et kanalites edastatakse ajakohast infot; rakendab mitmesuguseid meetodeid, et kõita uute klientide tähelepanu ning nad kliendiks saada.	

VALITAVAD KOMPETENTSID

Kutse taotlemisel on lisaks võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.3.8 – B.3.9.

B.3.8 Barbertehnikad juuste lõikamisel	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Eristab ja kasutab erinevaid barbertehnikaid juuste lõikamisel. 2. Lõikab pealaelt pikki juukseid kääridega jaotuste kaupa või gradueerides; viimistleb vastavalt lõikuse stiilile. 3. Lõikab pealaelt lühikesi juukseid kääride või juukselõikusmasinaga jaotuste kaupa või gradueerides; viimistleb vastavalt lõikuse stiilile. 4. Lõikab kääride ja juukselõikusmasinaga nahalähedasi sujuvate üleminekutega lõikusi (skinfade, fade). 5. Kasutab habemenuga pea paljaks ajamisel ja juukse kontuuri kujundamisel; kasutab teenuse ettevalmistava osana kuumi rätikuid; kasutab wet-shave'i teenuse osutamisel kaitsekindaid. 6. Kasutab juukselõikuste teostamisel kääri-kammi-, kammi-masina- ja noalõikuse tehnikaid.	
B.3.9 Barbertehnikad habeme ja vuntside ajamisel ja kujundamisel	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Tunneb, eristab ja kasutab erinevaid barberi tehnikaid habeme ja vuntside kujundamisel ja ajamisel. 2. Lõikab masina ja kääridega habet ja vuntse vastavalt kliendi soovile, habeme karva struktuurile, kliendi näo ja pea kujule sobiva vormi ja kujuga, arvestades kliendi stiili. 3. Ajab habet kasutades kolme põhitehnikat (vabakäe, tagantkäe ja vastukäe) habeme kasvuala neljateistkümne piirkonna ajamisel ja habeme kontuuri kujundamisel; kasutab Wet-shave'i teenuse osutamisel kaitsekindaid. 4. Kasutab habeme ajamise teenuse ettevalmistava osana kuumi rätikuid. 5. Lõpetab habeme ajamise protseduuri lähtudes kliendi näonaha tüübist; hooldab ja viimistleb kliendi vuntsi ja habeme vastaval kliendi näonaha tüübile, karva struktuurile ja kliendi soovile.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.3.10 Juuksuri kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Kaitseb kliendi riideid ja nahka kogu protseduuri vältel.	

2. Valmistab töö tegemiseks ette ruumid, tööala, tarvikud, materjalid ja seadmed ning pärast töö lõpetamist korrastab need.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	04-04112025-3.1/11k
2. Kutsestandardi koostajad	Liivi Lõhmussaar, Tartu Rakenduslik Kolledž Kaja Seppel, Kaja Seppel Koolitused Hair & Education OÜ Kersti Suve, Revaalia Salong OÜ Natalja Turilova, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus Triin Veisman, MUA OÜ Rane Viks, Rane Viks, Ilusalong FIE Kertti Viru, Kutseliste Juuksurite Vabariiklik Ühendus
3. Kutsestandardi kinnitaja	Teeninduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	42
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	04.11.2025
6. Kutsestandard kehtib kuni	03.11.2030
7. Kutsestandardi versiooni number	11
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	5141 Juuksurid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Hairdresser, EstQF Level 4
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	